

Dosarul nr. 2ra-771/19

prima instanță: Judecătoria Rezina, sediul central (Maria Iftodi)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Ana Albu, Aurelia Toderăș, Eugeniu Bejenaru)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Pavalachi împotriva societății cu răspundere limitată „T.B. Fruit” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, și s-a menținut hotărârea din 06 iulie 2018 a Judecătoriei Rezina, sediul central, prin care s-a respins acțiunea depusă de Igor Pavalachi,

constată:

La 23 ianuarie 2018, Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „T.B. Fruit” (în continuare SRL „T.B. Fruit”) cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 01 septembrie 2015, între SRL „T.B. Fruit” și Igor Pavalachi a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 134/15, iar în baza acestuia a fost emis ordinul de angajare nr. 18p.74 din 01 septembrie 2015.

La 05 septembrie 2017, în baza ordinului nr. 83/1 emis de SRL „T.B. Fruit”, Igor Pavalachi a fost numit, prin transfer în funcția de șef termotehnician interimar pe perioada concediului medical al lucrătorului de bază. Totodată, la 05 septembrie 2017, cu Igor Pavalachi a fost încheiat acordul adițional la Contractul individual de muncă nr. 134/15.

Ulterior, prin ordinul nr. 114 §1 din 09 noiembrie 2017 emis de SRL „T.B. Fruit” contractul individual de muncă încheiat cu Igor Pavalachi a fost desfăcut, în baza art. 85 alin. (3¹) din Codul muncii.

Sub acest aspect, reclamantul a relevat că, la 09 noiembrie 2017, i-a fost deschis concediu medical, însă, printr-un apel telefonic, angajatorul i-a solicitat să se prezinte la locul muncă, iar când s-a prezentat i-a propus să demisioneze din propria inițiativă, deoarece nu face față sarcinilor de serviciu. Astfel, sub acest pretext, a depus cerere de demisionare.

În această ordine de idei, Igor Pavalachi a considerat ca fiind ilegal ordinul nr. 114 §1 din 09 noiembrie 2017 emis de SRL „T.B. Fruit”, deoarece angajatorul nu avea temeiuri de desfacere, la inițiativa sa, a contractului individual de muncă încheiat cu Igor Pavalachi, iar cererea de demisie din propria inițiativă a salariatului a fost depusă forțat. Acest fapt este demonstrat prin nerespectarea obligației salariatului de a preaviza angajatorul cu 14 zile înainte de demisie.

Astfel, având în vedere trăsăturile caracteristice demisiei, aceasta este recunoscută drept nelegitimă, iar drept urmare nulă, în cazul când cererea a fost depusă de salariat sub presiunea angajatorului. Or, salariatul nu poate fi forțat de angajator să demisioneze din funcția deținută.

Succesiv, reclamantul a menționat că, odată cu anularea ordinului de desfacere a contractului individual de muncă, urmează a fi restabilit la locul de muncă, în baza articolului 89 din Codul muncii, și să-i fie reparat prejudiciul pentru perioada lipsei forțate de la locul de muncă, în baza articolului 90 din Codul muncii.

În această ordine de idei, reclamantul Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a solicitat admiterea acțiunii; anularea ordinului nr. 114 §1 din 09 noiembrie 2017 emis de SRL „T.B. Fruit”, cu restabilirea lui Igor Pavalachi în funcția anterior deținută de termotehnician interimar secția tehnică a SRL „T.B. Fruit”; a încasa din contul SRL „T.B. Fruit” în beneficiul lui Igor Pavalachi a salariului mediu pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, până la emiterea hotărârii judecătorești, a sumei de 30 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral, și a sumei de 4 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 06 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul central, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, acțiunea depusă de Igor Pavalachi și s-a scutit reclamantul de la achitarea taxei de stat în cuantum de 972,90 de lei (f.d. 143, 149-158).

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, și s-a menținut hotărârea din 06 iulie 2018 a Judecătoriei Rezina, sediul central (f.d. 198, 199-205).

Prima instanță și instanța de apel și-au argumentat concluziile prin faptul că, Igor Pavalachi nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente că a fost „forțat”, la 09 noiembrie 2017, de către angajator să depună cerere de demisie din inițiativă proprie. Or, deși, s-a constatat că, la 09 noiembrie 2017, între administrația SRL „T.B. Fruit” și Igor Pavalachi într-adevăr a avut loc o discuție, din suportul probator administrat se atestă că aceasta a avut loc drept rezultat al lipsei în data de 08 noiembrie 2017 a salariatului Igor Pavalachi de la locul de

muncă timp de 6 ore consecutiv, în cadrul cărora ultimului i-a fost propus să se mobilizeze, să nu admită încălcări și să fie prezent la serviciu pentru a-și executa atribuțiile de serviciu.

La fel, Igor Pavalachi nu a demonstrat că a informat angajatorul despre faptul că, începând cu 09 noiembrie 2017, se află în concediu medical. Ba mai mult ca atât, conform declarațiilor martorilor, în acea zi, reclamantul s-a prezentat la serviciu împreună cu soția, fapt care dealtfel nu a fost infirmat și contraprobat de acesta.

Finalmente, instanțele inferioare au conchis că demisionarea lui Igor Pavalachi la inițiativa proprie a acestuia în timp ce se afla în concediu medical, nu a constituit temei de anulare a ordinului de desfacere a contractului individual de muncă. Or, în sensul articolului 86 alin. (2) din Codul muncii, este interzisă doar concedierea salariatului în timpul aflării acestuia în concediu medical, nu și desfacerea contractului individual de muncă la inițiativa proprie a salariatului.

La 11 ianuarie 2019, Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 214-219, 221).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile conținute în cererea de chemare în judecată și a invocat că, instanța de apel a stabilit corect circumstanțele faptice ale cauzei, însă, le-a dat o interpretare incorectă. Or, instanța avea obligația să verifice minuțios exprimarea voinței salariatului de a desface contractul individual de muncă. Astfel, la judecarea cauzei, nu s-a ținut cont de faptul că, angajatorul, folosindu-se de poziția sa, a intimidat salariatul Igor Pavalachi și prin intermediul diferitor presiuni l-a forțat să depună cerere de demisie din inițiativă proprie.

În acest sens, recurentul a considerat că, martorii audiați în cadrul dezbaterilor judecătorești nu sunt obiectivi, deoarece își susțin angajatorul, iar drept urmare declarațiile nu corespund situației de fapt.

Prin urmare, reprezentantul recurentului a conchis că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel nu conțin niciun raționament juridic apt să conducă la concluzia examinării efective în fapt și în drept a cauzei, fapt ce denotă că instanțele inferioare au încălcat normele de drept material și procedural.

În această ordine de idei, recurentul Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a solicitat admiterea recursului, repunerea în termen a cererii de recurs, casarea integrală a deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de Igor Pavalachi, în sensul formulat în cererea de chemare în judecată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din

Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza *Lebedinschi vs Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, § 32; cauza *Sultan vs Republica Moldova*, 5 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, cauzele *Marc Brauer vs Germania*, 1 septembrie 2016, § 34; *Miessen vs Belgia*, 16 octombrie 2016, § 64; *Samardžić vs Croația*, 20 iulie 2017, § 28; *Zubac vs Croația (Marea Cameră)*, 5 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecării este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele *Levages Prestations Servicii vs Franța*, 25 octombrie 1996, § 40; *Tricard vs Franța*, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, § 37; *Marc Brauer*, 1 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard vs Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa vs România*, 9 decembrie 2014, § 16; *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă

considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele Ponomaryov vs Ucraina, 3 aprilie 2008, § 41; Ustimenko vs Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Din avizele de recepție a corespondenței DS3118100586AS și DS3118100587AS (f.d. 209, 210) se atestă că decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost comunicată lui Igor Pavalachi și reprezentantului acestuia, avocatului Ghenadie Odobescu la 08 februarie 2019. Respectiv, prin prisma articolului 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de atac în ordine de recurs a deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți a început să curgă la 09 februarie 2019, iar data limită fiind ziua de 09 aprilie 2019, ora 24.00.

Respectiv, în speță, calea de atac în ordine de recurs se consideră demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 11 ianuarie 2019, fapt confirmat prin amprenta sigiliului factorului poștal aplicată pe plic (f.d. 221 „a”).

Astfel, având în vedere că Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu și-a exercitat în interiorul termenului legal dreptul de a ataca cu recurs decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, completul de admisibilitate consideră inoportun de a se expune asupra cererii recurentului cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs.

Sucsesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs

consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu rezultă că acesta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea circumstanțelor faptice ale cauzei, transpunerea normelor legale și a concluziilor instanțelor inferioare.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vedește că argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului,

deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Igor Pavalachi a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Igor Pavalachi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Pavalachi împotriva societății cu răspundere limitată „T.B. Fruit” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior

deținută, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic